

ἔξωθεν ξένα κεφάλαια, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ πᾶσαι αἱ γεωργικαὶ τέχναι καὶ ἅπαντα τὰ βοηθοῦντα αὐτὰς ἐργαλεῖα, καὶ πᾶσαι αἱ νεώτεραι μηχαναί. Ἀλλ', ὅταν ἡ ἔνστασις αὕτη θεωρηθῇ σπουδαία, τότε ἂς παραχωρηθῇ ἡ ἐπιχειρήσις εἰς τὴν ἐταιρίαν τῶν ἐλληνικῶν χρεωγράφων. Τῆς ἐταιρίας δὲ ταύτης ὁ πρόεδρος Κ. Ἀσλεβοῦδ εἶδομεν (1) πόσα μᾶς ἐδίδαξε νὰ κάμωμεν, ἵνα πληρώσωμεν τὰ χρέη μας, καὶ ἵνα εὐδαιμονήσωμεν, καὶ καθ' ἡμᾶς εἶναι ἀδύνατον ὁ τοσοῦτα διδάξας νὰ μὴ ἀναδεχθῇ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅταν νομίμως προσκληθῇ, καὶ ὅταν διὰ τῶν πραγμάτων πεισθῇ, ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι οὐχὶ μόνον νὰ ἐκτελέσωμεν ὅσα μᾶς ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ νὰ πληρώσωμεν ἐντίμως τὰ χρέη μας ἄλλως ἀπαλλαττόμεθα τουλάχιστον τῆς μομφῆς καὶ δὲν δικαιούται νὰ μᾶς ὀνομάζῃ τοῦ λοιποῦ χρεοκόπους.

Τὰς ὀλίγας ταύτας σκέψεις ἐνομίσαμεν καθήκον μας νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δημοσίου πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ ἀποζηράνσεως τῆς Κωπαΐδος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1864,

ΑΝΑΣΤ. Ν. ΓΟΥΔΑΣ

ιατρός.

Περίεργος ἱστορία νόσου καὶ ἐπιτυχῆς θεραπεία αὐτῆς.

Κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1862, τρώγοντες ἐν Σμύρνῃ τὸν μὲ δάκρυα βεθρεγμένον πικρὸν τῆς ἐξορίας ἄρτον, παρεκλήθημεν παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Κυρίου Ξυδακτύλου, πληρεξουσίου Μεσσηνίας, νὰ μεταβῶμεν εἰς Κουκλουτζᾶ, χωρίον ὠραιότατον, μίαν περίπου ὥραν τῆς Σμύρνης ἀπέχον, καὶ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸν δεκατριετῆ Ἰωάννην Σταματίου Κατζῆ Ἰωάννου, πρὸ διετίας πάσχοντα, καὶ ἐσχάτως σταλέντα ἐκεῖ πρὸς εὐθαρσίαν.

(1) Ἰδὲ Μελίσσης Ἀθηνῶν σελ. 222—240.

Εἰς τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως τὸ ἄκουσμα, καίτοι πολλὰς ἔχοντες ἡμεῖς τε καὶ οἱ λοιποὶ ἐξόριστοι εἰς τὸν Κύριον Εὐδάκτυλον ὑποχρεώσεις, ἠναγκάσθημεν ὅμως νὰ κάμωμεν τὰς ἐξῆς περίπου παρατηρήσεις.

«Γινώσκετε, φίλε μου, ὅτι ἐφ' οἷας δὴ ποτε σχεδὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀποβιώσεως, τὸ σφάλμα ἀποδίδεται εἰς τὸν ἱατρὸν, ἐγὼ δὲ ὡς ἐξόριστος ἔχω ἀνάγκην τῆς συμπαθείας παντὸς ἀνθρώπου· τούτου δ' ἕνεκα καλὸν εἶναι νὰ μὴ ἐπισκερθῶ τὸν ὑσταλέντα εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς εὐθανασίαν.» «Τοῦναντίον, προσέθηκεν ὁ Κ. Εὐδάκτυλος, οἱ γονεῖς τοῦ πάσχοντος γινώσκουσιν ἄριστα τὴν κατάστασιν τοῦ τέκνου των, σὲ ζητοῦσι δὲ νὰ ἐπικυρώσῃς τὴν περὶ τούτου κρίσιν τῶν ἄλλων ἱατρῶν, καὶ ν' ἀποφανθῇς εἰ δυνατόν καὶ περὶ τῆς κολλητικότητος τῆς νόσου τοῦ υἱοῦ των, ἵνα προφυλάξωσι τοῦλάχιστον τὴν μόνην ἐναπολειπομένην θυγατέρα των.»

Ταῦτα ἀκούσας, ἐνόμισα καθήκόν μου νὰ συμβουλευθῶ πρότερον τὸν τελευταῖον θεραπεύοντα τὸν πάσχοντα ἱατρὸν Κύριον Βερνάρδον· ὁ ἀξιότιμος οὗτος συνάδελφος καὶ ἀληθῶς φιλόσοφος ἱατρός μοι ἐξέθηκεν ὡς ἐξῆς περίπου τὴν κατάστασιν τοῦ πάσχοντος.

«Εἰς ραχιτικὴν ἐκ γενετῆς δυσκρασίαν ἀνεπτύχθη τὸ μὲν ὑπρῶτον ἐξόγκωσις πάντων τῶν ἐν τῇ κάτω κοιλίᾳ ἀδένων, ἡδὴ δὲ ἐξελκωθέντων τινῶν τούτων, ἐπῆλθε κοιλιακὴ φθίσις, καὶ ἕνεκα ταύτης ἐντελὲς σχεδὸν μαρασμός.»

Ταῦτα ἀκούσας, καὶ διαμαρτυρηθεὶς ἐπανηλειμμένως εἰς τὸν Κ. Εὐδάκτυλον, ὅτι κατ' οὐδὲν θέλει ὠφελήσῃ τὸν πάσχοντα ἢ ἐπίσκεψίς μου, ἀπῆλθον εἰς Κουκλουτζά. Ἐκεῖ δὲ ἐκ πρώτης ὄψεως εἶδον ὅσα μοι εἶχεν ἐκθέσει ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος Κ. Βερνάρδος· ἐξετάσας δὲ λεπτομερέστερον, ἔμαθον παρὰ τῆς μητρὸς τοῦ πάσχοντος τὰ ἐξῆς περίπου, «ὅτι πρὸ δύο περίπου ἐτῶν, ὁ μονογενὴς υἱὸς τῆς, σπουδάζων μετ' ἐπιμελείας, ἔπαθε τὸ πρῶτον πυρετοὺς διαλείποντας· ὅτι οἱ πυρετοὶ οὗτοι, πολλὰκις ἐπανελθόντες ὡς διαλείποντες καὶ θεραπευθέντες διὰ τῆς κινίνης, ἀπέληξαν εἰς συνεχεῖς· ὅτι μετὰ τούτους ἐφάνη ἐξογκωμένη ἡ κοιλία· ὅτι ἐφ' ὅσον ἐξογκοῦτο αὕτη, κατὰ τοσοῦτον ἐφθίνετο ἢ ἐμαραίνετο ὁ λοιπὸς ὁργανισμός, μέχρις ὅτου ἐφθασεν οὗτος νὰ γείνῃ περὶ καὶ κόκκαλα.»

Καὶ τῷ ὄντι εἰς τὸν πάσχοντα τούτον μόνη ἡ κοιλία ἐφαί-

νετο ὅτι οὐ μόνον διετῆρσεν, ἀλλὰ καὶ ἀνέπτυξε τὸν φυσικὸν ὄγκον τῆς σύμπας δὲ ὁ λοιπὸς ὀργανισμὸς εἶχε καταντήσει πραγματικῶς εἰς πετσί καὶ κόκκαλα. Ἡ συνύπαρξις μάλιστα τοῦ κατὰ κύφωσιν βραχιτισμοῦ μετὰ τῆς ἐξογκώσεως τῆς κοιλίας παρίστα εἰς τὸν ἀτυχῇ τοῦτον πάσχοντα ἀλλόκοτόν τινα τερατώδη δυσμορφίαν. Τρία μόνον πράγματα ἐβλεπέ τις ἐν αὐτῷ ἐξέχοντα· κεφαλὴν κατεσκληκείμεν, καὶ κύπτουσαν πρὸς τὰ πρόσω· ῥάχιν κελυφιδίαν· καὶ κοιλίαν ἐξογκωμένην. Παρὰ τῆς μητρὸς ἔμαθον πρὸς τούτοις τὰ ἐξῆς, ὅτι ὁ υἱὸς τῆς οὐδέποτε σχεδὸν ἔχει τὸ δέρμα ἐφιδρωμένον μὲ εὐάρεστον καὶ θερμὸν ἰδρώτα, ὅτι οὐρεῖ συνεχῶς, καὶ ὅτι ἀποπατεῖ συνεχέστερον καὶ πάντοτε διαβροϊκῶς τὰς τροφάς, μάλιστα εἰσαγομένας εἰς τὸν στόμαχον. Πρὸ πάσης δὲ ἀποπατήσεως προηγείται κωλικὸς πόνος δριμύτατος, προκαλὼν καὶ κρῦον ἰδρώτα εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ἄρρώστου.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπισκέψεως σφυγμοὺς εἶχεν ὁ ἄρρώστος ἑκατὸν εἴκοσι κατὰ πᾶσαν πρώτην τῆς ὥρας στιγμήν· εἰς σύμπαντα μὲν τὸν ὀργανισμὸν ἐφαίνετο προφανέστατα καὶ μακρόθεν μάλιστα ὁ μαρασμὸς. Εἰς τὸν θώρακα ὅμως καὶ εἰς τὴν καρδίαν οὐδὲν τι ἀνώμαλον οὔτε διὰ τῆς ἀκροάσεως οὔτε διὰ τῆς ἐπικρούσεως ἀνεκάλυψα, εἰς δὲ τὴν κάτω κοιλίαν, ἕνεκα τῆς ἐξογκώσεως αὐτῆς, καὶ μικρᾶς τινος ἐκχύσεως ὑγροῦ κατὰ τὸ περιτόναιον, λεπτομερῇ ἐξέτασιν δὲν ἐδυνήθην νὰ πράξω, προφανέστατα ὅμως ἐφαίνετο ὅτι ὁ σπλὴν ἦτο πολὺ περισσύτερον τῶν ἄλλων σπλάγχων ἐξογκωμένος.

Ταῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας καὶ οὐδὲν σχεδὸν ἐλπίζων, παρήγγειλα ν' ἀνατρίβωσι τρεῖς τῆς ἡμέρας τὴν κοιλίαν μὲ ἀλοιφὴν ὑδροϊοδικοῦ καλλίου· μεθ' ἑκάστην δὲ ἀνάτριψιν νὰ ἐπιπάσσωσιν ἐπ' αὐτὴν κόνιν ἀδρομερῇ κωνείου (*cicutae*) καὶ ἐπὶ τῆς κόψεως ταύτης νὰ ἐπιθέτωσι χλιαρὸν μαλακτικὸν κατὰπλάσμα, καὶ ἐπ' αὐτὸ κυκλοτερῇ ζώνην, συσφίγγουσαν κατὰ τι τὴν κοιλίαν. Ἐσωτερικῶς δὲ παρήγγειλα τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν ἐμετικὸν μέχρι πρώτης ἐμέσεως ἐξ ἐγχύματος ἱπεκακουάνης· ἀπὸ πρωῒας δὲ τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης ἡμέρας παρήγγειλα νὰ λάβῃ ὁ ἄρρώστος δεκαεὶ κόκκους τανικῆς κινίνης, εἰς τέσσαρας δόσεις διηρημένας, καὶ καθ' ἑκάστην ὥραν νὰ λαμβάνῃ μίαν δόσιν.

Τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπισκέψεώς μου ἡμέραν κατ'

ἐπίμονον αἴτησιν τοῦ τε Κυρίου Εὐδακτύλου καὶ τῶν γονέων τοῦ ἄρρώστου, διαβεβαιούντων με, ὅτι οὗτος εἶναι καλλίτερα, ἀπῆλθον καὶ αὐθις πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ. Καὶ εὖρον τῷ ὄντι σμικράν τινα καλλιτέρευσιν, συνισταμένην κατὰ μὲν τὸ λέγειν τῶν γονέων εἰς σμικράν τινα ἐφίδρωσιν τοῦ δέρματος, καὶ εἰς ἐλάττωσιν τινα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τε οὐρήσεων καὶ τῶν ἀποπατήσεων· πράγματι δὲ ἐπὶ τῆς δευτέρας ταύτης ἐπισκέψεως τὸ δέρμα δὲν ἦτο οὔτε τραχὺ οὔτε ξηρὸν, καὶ ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ ἄρρώστου ἐφαίνοντο ὡς ἐπανακάμψαντα τρόπον τινὰ ἔχνη τινὰ ζωῆς.

Εὐχαριστηθεὶς ἐκ τούτων, παρήγγειλα ἐξωτερικῶς μὲν τὴν ἐξακολούθησιν τῶν αὐτῶν, ἐσωτερικῶς δὲ παρήγγειλα δέκα καὶ ἕξ κόκκους θειϊκῆς κινίνης, ὀκτω κόκκους ἀμμωνιούχου σιδήρου, νὰ γείνουν δι' αὐτῶν ὀκτὼ καταπότια καὶ νὰ λαμβάνῃ ὁ ἄρρώστος ἐκ τούτων τὴν ἐπιούσαν κατὰ πᾶσαν ὥραν δύο· κατὰ δυστυχίαν ὁμῶς ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης δόσεως ἐπῆλθε δριμύτατος κωλικὸς πόνος καὶ μετ' αὐτὸν ἀποπάτησις· ταῦτα δὲ ἐκώλυσαν τὴν περαιτέρω ἐσωτερικὴν χρῆσιν τῶν φαρμάκων. Τὴν ἐπιούσαν εὐρὼν τὸν ἄρρώστον, τῷ ὄντι εἰς χειροτέραν κατάστασιν, ἀπεφάσισα νὰ ἐπανεέλθω εἰς τὴν χρῆσιν τῆς τανικῆς κινίνης· ἀλλὰ καὶ μεθ' ἐκάστην δόσιν ταύτης ἐπῆρχετο ἀμέσως σχεδὸν κωλικὸς πόνος, καὶ μετ' αὐτὸν ἀποπάτησις, ἐν δὲ τοῖς ἀποπατήμασιν ἔβλεπε τις καὶ μέρος τοῦ φαρμάκου πάντη ἀναλλοιώτου.

Ἡ κατάστασις αὕτη καὶ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου νοσήματος οἱ διαλείποντες λεγόμενοι πυρετοὶ ἔχουσιν οὐσιωδέστατον μέρος, μᾶς ἠνάγκασαν νὰ καταφύγωμεν εἰς διάλυσιν θειϊκῆς κινίνης, ἀλλ' οὔτε διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπετύχομεν ἀμέσως μετὰ τὴν κατάποσιν ὁ ἄρρώστος ἐμοῦσε τὸ φάρμακον.

Ἐν μεγίστῃ δ' ἀμηχανίᾳ εὐρισκόμενοι, κατεφύγαμεν εἰς τὰ διὰ τοῦ περουβιανοῦ φλοιοῦ λουτρά, γινόμενα δι' ἀφεψήματος ἐκ τεσσάρων οὐγγίων· ἀλλ' εἴτε διότι δὲν ἐγίγνοντο καταλλήλως καὶ ταῦτα, εἴτε δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, καὶ ἐκ τούτων ἀπετύχομεν. Ἐν λοιπὸν μᾶς ἔμεινε τότε μέσον, καὶ τὸ μέσον τοῦτο μᾶς τὸ ἐδίδαξεν ὁ Κύριος Τασσώ· ὁ ἀξιοτίμος οὗτος συνάδελφος κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας μᾶς εἶχε διακοινώσει ὅτι ἐπέτυχε νὰ θεραπεύσῃ διαλείποντας πυρετοὺς δι' ἐγχύσεων πεπυκνωμένης διαλύσεως κινίνης, γενομένων τῶν ἐγχύσεων διὰ τοῦ

δέρματος εἰς τὸν κιττερῶδη ἰστὸν, (1) ὥσπερ καὶ ἄλλοτε περι-
γράψαμεν τὴν μέθοδον ταύτην. Ταῦτα ἀκούσαντες καὶ οὐδὲν ἄλλο
μέσον ἔχοντες πρὸς τὴν διὰ τῶν σκευασιῶν τῆς κινίνης θεραπείαν
τοῦ περι οὗ ὁ λόγος ἀρρώστου, περι τὰ τέλη Ἰουνίου μετεχειρίσθη-
μεν μίαν ἔγχυσιν. Ἀμέσως τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ τῆς μικρᾶς καὶ
σχεδὸν πάντῃ ἀναλγοῦς ταύτης ἐγχειρίσεως ἐφάνη βελτίωσις·
ὁ πᾶσχω ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἐπιούσης εἶχε τὸ δέρμα μαλακώ-
τερον καὶ σμικρὸν· τι ἐφιδρωμένον· ἀπεπάτησε μὲν, ἀλλὰ τρεῖς
ῥας μετὰ τὴν ἐδωδὴν τροφῶν· τὰ δὲ ἀποπατήματα ἦτο κατὰ
τι συνεσηκότε καὶ τρόπον τινὰ ἐξ ἡμισείας πεπεμμένα. Ἄλλως
ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἀρρώστου ἐνέφαινε ζώην.

Τὴν τρίτην ἀπὸ τῆς πρώτης ἐγχύσεως ἡμέραν ἐπανελάβομεν
καὶ δευτέραν εἰς τὸν ἕτερον βραχίονα· τὰ καλὰ δὲ ἀποτελέσματα
καὶ ταύτης ἦσαν ἐκφραστικώτερα· διὰ δώδεκα ὧρων ὥρων ἀπὸ
τῆς ἐδωδῆς τροφῶν δὲν ἀπεπάτησεν ὁ ἀρρώστης· ἔπειτα δὲ ἀπε-
πάτησε μὲν, ἀλλὰ κόπρανα σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν πεπεμμένα
καὶ φαῖα κατὰ τι ἢ λευκόχροα. Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ βελτίωσις·
τὴν τρίτην δ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἐγχύσεως μετεχειρίσθη-
μεν ἀπὸ τοῦ στόματος τὴν τανικὴν κινίνην ἀνευ ἐμέσεως ἢ
ἀποπατήσεως· ἔκτοτε μετεχειρίσθημεν τὴν διὰ κινίνης θερα-
πείαν κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου Τρουσσῶ μέθοδον, κατὰ τι τροπο-
ποιημένην, τουτέστιν ἐπὶ δύο μὲν συνεχεῖς ἡμέρας μετεχειρί-
σθημεν ἀνὰ δέκα ἐξ κόκκους τανικῆς κινίνης εἰς τέσσαρας δό-
σεις· τὴν τρίτην δὲ ἀπὸ τῆς θεραπείας ταύτης ἡμέραν μετεχειρί-
σθημεν ἀμέσως πρὸ τοῦ προγεύματος καὶ ἀμέσως πρὸ τοῦ
δείπνου ἀνὰ τρεῖς κόκκους ῥινισμάτων σιδήρου· τὴν τετάρτην,
τανικὴν κινίνην· τὴν πέμπτην καὶ ἕκτην, σίδηρον· τὴν ἐβδόμην,
κινίνην· τὴν ὀγδόην ἐνάτην καὶ δεκάτην, σίδηρον· τὴν ἐνδε-
κάτην, κινίνην· τὴν δωδεκάτην, δεκάτην τρίτην, δεκάτην τε-
τάρτην καὶ δεκάτην πέμπτην, σίδηρον· τὴν δεκάτην ἕκτην,
κινίνην· τὴν 17, 18, 19, 20 καὶ 21, σίδηρον· τὴν 22, κινί-
νην· τὴν 23, 24, 25, 26, 27 καὶ 28, σίδηρον· τὴν 29, κινί-
νην· τὴν 30, 31, 32, 33, 34, 35 καὶ 36, σίδηρον· καὶ ἔκτοτε
δὲν ἐδυνήθημεν νὰ ἐπανίδωμεν τὸν ἀρρώστον· σκληρὰ καὶ ἀπάν-
θρωπος πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ πρώην Βασιλέως, φθο-
νήσασα φαίνεται τὸν πικρὸν καὶ μετὰ δακρύων βεδρεγμένον

τῆς ἐξορίας ἄρτον, τὸν ὁποῖον διὰ τῆς ἐπιστήμης μας ἐπροσπο-
ρίζομεθα ἐν Σμύρνῃ, μᾶς ἠνάγκασεν ἢ ν' ἀπέλθωμεν εἰς Ἰκόνιον,
ἐκατὸν ἐξήκοντα ὥρας ἀπὸ τῆς Σμύρνης ἀπέχον, ἢ νὰ ἐγκατα-
λείψωμεν τὴν Τουρκίαν· προὔτιμήσαμεν τὸ δεύτερον καὶ ἀπῆλ-
θομεν εἰς τὴν Δύσιν, ἵνα προπαρασκευάσωμεν καὶ τὴν κοινὴν
γνώμην τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὑπὲρ τῆς ἐπικειμένης ὀκτω-
βριανῆς ἐπαναστάσεως. Πρὶν ὁμῶς ἐγκαταλείψωμεν τὴν φιλό-
ξενον Σμύρνην παρηγγείλαμεν τὸν ἄρρωστον νὰ ἐξακολουθήσῃ
ἐπὶ ἓνα μῆνα τὴν μνημονευθεῖσαν θεραπείαν· ἔπειτα δὲ νὰ με-
ταχειρίζηται ἐπὶ ἓνα ἕτερον μῆνα δις τῆς ἡμέρας ἀμέσως δηλ.
πρὸ τοῦ προγεύματος καὶ ἀμέσως πρὸ τοῦ δείπνου ἀνὰ ἓν ῥα-
κοπότερον 5—8 δραμίων χωρητικότητος ἐκ τοῦ ἐξῆς οἴνου.

Λάβε	Περουβιανοῦ φλοιοῦ βασιλικοῦ (κίνας) δρ.	25
	φλοιοῦ κιναμώμου (κανέλλας) δρ.	10
	τὸν ἐξωτερικὸν λεπτότατον φλοιὸν (flavedi) νεραντσίων ἀριθ.	4

κατέργασον (μούσκεισον) εἰς ἀρκοῦσαν ποσότητα οἶνοπνεύμα-
τος ἐπὶ ὥρας 24, ἔπειτα θές ταῦτα πάντα εἰς φυάλην χωρητι-
κότητος δύο καὶ ἡμισείας ὀκάδων, πλήρωσον ταύτην δι' οἴνου αἰοῦ
δὴ πτε (πλὴν τοῦ ῥιτινίτου) καὶ ἄφῃσον εἰς κατεργασίαν (μού-
σκεισμα), ἐκπεπωματισμένης (ξεστουπωμένης) οὔσης καὶ εἰς τὸν
ἥλιον ἐκτεθειμένης τῆς φυάλης, ἐπὶ ἡμέρας πέντε· μετὰ ταῦτα
στράγγισον καὶ μεταχειρίσθητι κατὰ τὸν μνημονευθέντα τρόπον.

Ἐκτοτε, ὡς εἶπομεν, ἡμεῖς μὲν δὲν εἶδομεν τὸν ἄρρωστον· ὁ
ἀξιότιμος ὁμῶς πατὴρ τοῦ ἀμέσως ἔσπευσε νὰ μᾶς ἀναγγείλῃ
καὶ ἐν Λονδίνῳ ἔτι εὐρισκομένους, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἰάθη τελείως.
Μετὰ δὲ τὴν εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐπάνοδόν μας οὐδεμίαν ἐγκατα-
λιμπάνει δι' Ἀθήνας εὐκαιρίαν ὁ ἀξιότιμος πατὴρ τοῦ πάσχον-
τος, χωρὶς νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ, ὅτι ὁ προσφιλὴς υἱὸς τοῦ ἔχει
καθ' ὅλα καλῶς. Προχθὲς μάλιστα διὰ τοῦ ἀξιοτίμου Κυρίου
Πινιατέλη, ἀδελφοῦ τοῦ ὁμωνύμου ἰατροῦ, μᾶς εἰδοποίησεν, ὅτι
ὁ υἱὸς τοῦ οὐ μόνον κατὰ τὰ λοιπὰ ἔχει καλῶς, ἀλλ' ὁσημέραι
βελτιοῦται καὶ ἡ ἐκ τοῦ βραχυστιμοῦ δυσμορφία του, καὶ ἤδη
σπουδάζει ἐπιμελέστατα, προβιβασθεὶς μάλιστα καὶ μέχρι τῆς
δευτέρας γυμνασιακῆς τάξεως.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς νόσου ταύτης ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ δη-
μοσιεύσωμεν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, νὰ μνημονεύσωμεν μάλιστα
καὶ κυρίων ὀνομάτων, πρῶτον μὲν ἵνα ὑποδείξωμεν ὅτι ἐνίοτε τὸ

προγνωστικὸν τῶν ἱατρῶν, (οὐδ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξαίρεθέντων ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης) δὲν εἶναι ἀλάνθαστον· δεύτερον δὲ, ἵνα ὑπενθυμίσωμέν τινας, νὰ μὴ καταδικάζωσι τόσον ἐσπευσμένως εἰς προσεχῆ θάνατον ἢ εἰς ἀγαμίαν τοὺς ῥαχιτικούς, καὶ σπουδαίως ἐὰν πάσχωσιν οὗτοι· καὶ τρίτον, ἵνα ἐπαναλάβωμεν ὅσα τοσάκις ἤδη εἶπομεν, ὅτι δηλ. ἐν τῇ Ἀνατολῇ τοῦλάχιστον ὁ διαλείπων πυρετὸς ὁμοιάζει ἀληθῆ Πρωτέα, δυνάμενον νὰ λάβῃ τὸ προσωπεῖον παντὸς νοσήματος, οὐδὲ τῆς κοιλιακῆς φθίσεως ἐξαιρουμένης.

Περὶ τῶν κατὰ τοῦ ἔθνους, κατὰ τῆς ἔθνοςυνελεύσεως, κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τῶν συμπολιτευομένων καὶ ἀντιπολιτευομένων μορφῶν καὶ αἰσιάσεων.

Τὰ πανταχόθεν σχεδὸν τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς συνεχῶς ἀκουόμενα ὑπὸ διαφόρων φιλελλήνων καὶ ὁμογενῶν παρὰ πονα νῦν μὲν κατὰ τοῦ συνόλου τῆς ἔθνοςυνελεύσεως, νῦν δὲ κατὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἄλλοτε κατὰ τῆς συμπολιτεύσεως καὶ πάντοτε σχεδὸν κατὰ τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων καὶ αἱ κατ' αὐτῶν μομφαὶ καὶ αἰτιάσεις ἀναγκάζουσι καὶ ἡμᾶς, καὶ τοι μὴ ἀσχολουμένους περὶ τὰ πολιτικά, νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον ταῦτα ἔχουσιν ὑποστάσεως.

Καὶ πρῶτον πάντων ὀφείλομεν νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι οὐδεμίαν τῶν ἐπὶ τοῦ ὄθωνος Κυβερνήσεων καὶ οὐδὲν νομοθετικὸν σῶμα καὶ οὐδὲν πρόσωπον ἐννοοῦμεν νὰ ὑπερασπίσωμεν ἐνταῦθα. Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον ὀφείλομεν νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι μὲ οὐδὲν, ἐκ τῶν μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν κυβερνησάντων τὸ Κράτος, πρόσωπον μᾶς συνδέει ἰδιαιτέρα τις συμπάθεια, τοῦναντίον μάλιστα ἅπας ὁ κόσμος γινώσκει, ὅτι δὲν μᾶς ἔλλειψαν καὶ ἔσως οὔτε σήμερον μᾶς ἐλλείπουσιν ἀτομικαὶ τινες ἀφορμαὶ αἰτιάσεων. Καὶ ἀν' οὐχὶ δι' ἄλλον τινὰ μεγαλείτερον λόγον, τοῦλάχιστον ὅμως διότι πάντῃ ἄχρηστοι ἄχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρξαν οὔτε εἰς τὴν ἐπιστήμην, οὔτε εἰς τὴν κοινωνίαν, οὔτε ἂν εἰς αὐτὴν τὴν με-